

EXKURSIE VERSLAGEN

Egge Boerma

EXKURSIE NAAR ZUIDWEST-FRIESLAND op 24 november 1979

Onder plezierige weersomstandigheden gingen ongeveer 30 Avifauna leden naar Zuidwest Friesland om, evenals vorig jaar, vooral naar Kleine Rietganzen te kijken. Jan Hulscher verschaftte ons een lijst met gegevens van waargenomen soorten en hun aantallen, waarvan hieronder een selectie.

- I = Haren - Sneek via Rijksweg 43
- II = Sneek - Oudega, stopplaats bij Jutrijp
- III = Oudega - Workum, stopplaats bij Jousterp (1½ km NNW van Parrega)
- IV = Workumerwaard; eerste stop zuidwest hek van camping, tweede stop eind van landbouwweg in noordpunt Binnenwaard. Bij de camping was een zone van ca. 10 m breed droog (strand), aan de noordpunt een zone van 50 - 100 m breed met 0-2 cm water, slikrand.
- V = IJsselmeerkust Workum - Makkum; stopplaatsen en op de dijk gekeken bij Gaast en zuidelijk van Piaam bij de Kooiwaard.
- VI = Kornwerderzand (op Afsluitdijk); stopplaatsen Waddenzeezijde en haven van Kornwerderzand, IJsselmeerzijde en terug halfweg Kornwerderzand - kop Afsluitdijk met zicht op noordzijde van Makkumerwaard met uitgebreide slikvlakten en zeer ondiep water.

Fuut: ca. 400 zwemmend in lossen groep bij IV zuidzijde; 35 VI IJsselmeer

Dodaars: 1 dijksloot bij Makkum

Blauwe reiger: 1 I, 4 III, 1 juv IV, 3 V, 5 VI IJsselmeer op rijtje op slik

Wilde eend: 50 I, 50-100 V, 200 VI IJsselmeer

Wintertaling: 30 IV zuidzijde, ca 75 V, ca 50 VI

Krakeend: minimaal 4 V Piaam

Smient: ca 1000 IV noordzijde, 7 IV zuidzijde, ca 1500 VI

Slobeend: minimaal 600 tussen Wilde eend en Smient VI

Toppereend: ca 2000 in 4 à 5 groepen vlak aan de dijk VI Waddenzee; gemengd met enkele honderden Kuifeenden. De ♀♀ Toppers hadden een warmer bruine kop dan de ♀♀ Kuif (donkerder)

Kuifeend: 13 verspreid in dijksloot tussen Workum en Makkum; zie verder bij Toppereend

Brilduiker: 1 ♂ vliegend bij Gaast

Eidereend: 3 ♀♀ tussen sluizen VI

zaagbek: 2 tussen Smienten VI (niet op soort te brengen)

Bergeend: 13 IV, 8 V en 150 VI op slik/ondiep water niet foeragerend

Casarca: 1 ♀ IV poetsend

Grauwe gans: 7 onder Joure, 400 IV in losse groepen en bij Piaam 6 tussen Kleine rietganzen, 120 VI zwemmend voor rietpollen

Kolgans: ca 10 bij Jousterp tussen Kleine rietganzen, 22 IV, grazend en 150 IV noordzijde zwemmend

Kleine rietgans: 450 grazend west van Jutrijp; 2500 bij Parrega (met Kol-Brand- en Sneeuwganzen, zie aldaar); 870 zuid van Piaam. Deze laatste groep vloog om 14.30 u. op en daalde op het IJsselmeer ter plaatse (= slaappleats). Vanaf Piaam was de groep bij Parrega nog te zien.

Brandgans: 200-300 bij Parrega tussen Kleine rietganzen. 80 IV, 80 V
bij Piaam tussen Kleine rietganzen

Sneeuwganzen: 1 bij Parrega tussen Kleine rietganzen (zwarte vleugel-
punten goed zichtbaar, roze snavel niet met telescoop)

gans (niet gedetermineerd): ca 1500 oost van RW 43 ter hoogte van
Witte Brekken (Kol- of Kleine rietgans); bij Jousterp ca 350 ter
hoogte van Hommerts, maar ook richting west vliegend (dit kunnen
de Kleine rietganzen geweest zijn die we later bij Piaam zagen)

Knobbelswaan: 6 + 20 in poel en zandgat bij Witte Brekken, 8 II, 4 III,
1 IV, 2 V, 8 VI IJsselmeer

Kleine zwaan: 4 ad grazend bij Ferwoude III

Buizerd: 1 bij Marum, 1 bij Joure, 1 Workumerwaard, 1 Kooiwaard Piaam

Sperwer: 1 ♀ bij Gaast

Blauwe kiekendief: 3 ♀/juv boven Kooiwaard Piaam

Torenvalk: 3 III, 4 (waaronder 1 paartje) IV, 2 Afsluitdijk

Fazant: 1 kraaiend ♂ Kooiwaard Piaam

Meerkoet: 200 grazend bij de poel bij Oudega, enkele tientallen dijksloot V

Scholekster: 1 strand IV zuid, 21 in grasland Gaast-Piaam, 8 op basalt-
dijk Kornwerderzand, 50 rustend op slik VI IJsselmeer

Kievit: 3 à 4000 I, 500 II, 1300 III, 750 IV noordrand slik, 300 V
slik bij Gaast, ca. 2000 VI Makkumerwaard

Zilverplevier: 3 tussen Kievitten noordzijde IV

Goudplevier: 1500 à 2000 rondom stop Jousterp, 50 III, 600 IV

Watersnip: 15 III, 5 IV, minstens 10 VI tussen Kievitten

Wulp: 200-400 in II in polders grenzend aan IJsselmeer, 250 IV, 650
V binnendijs op weiland

Tureluur: 1 IV noordzijde slikrand

Zwarte ruiter: 1 VI tussen Kievitten op slik

Bonte strandloper: 1100 IV slikrand noordzijde, 500 V slikrand bij Gaast,
minimaal 50 op slik VI

Kluut: 4 bij Gaast V

Grote mantelmeeuw: 80 IV noordzijde (vrijwel alle adult in vrijwel onge-
mengde groep), 450 slik bij VI (ook vrijwel ongemengde
groep van meest adulte ex.).

Zilvermeeuw: ochtendtrek naar zuid, o.a. bij Marum; II t/m V enkele ex.
in weilanden; enkele tientallen bij VI

Stormmeeuw: 2000-4000 tot aan Drachten! ca 80 op strand IV zuidzijde

Kokmeeuw: 110 I, enkele tientallen IV maar boven een wegberm die be-
gierd werd ca 300, voor 95% adulten

Waterpieper: 1 bij Piaam

Frater: ca 15 VI, op basaltdijk in spaarzaam gras

Ekster: 37 in II; waaronder een groep van 13; bij II een groep van 16